

WERKGELEGENHEID EN ARBEIDSMARKT

Ontwikkelingen werkgelegenheid Arnhem

- 1. Aantal bedrijven groeit vooral door groei aantal ZZP-ers**
- 2. Werkgelegenheid daalt tot onder de 100.000**
 - Verlies van 1.400 banen bij zakelijke en financiële dienstverlening
 - Daling vooral bij grote(re) bedrijven
 - Groei bij kleine bedrijven
 - Groei bij nutsbedrijven en industrie
- 3. Economische agenda Arnhem: sterke sectoren en kansrijke sectoren**
 - Zakelijke dienstverlening: grootste sector in Arnhem met 4.1000 bedrijven en 23.000 banen. Afgelopen jaar daling werkgelegenheid (-6,2%)
 - Daling van werkgelegenheid bij Zorg en Welzijn, Recreatie & Toerisme en Mode & Vormgeving
 - Lichte groei bij EMT-cluster

[Lees verder \(click hier\)](#)

[Lees verder \(click hier\)](#)

[Lees verder \(click hier\)](#)

Arnhem in breder perspectief

- 4. Arnhem en de regio**
 - In Arnhem ongeveer evenveel banen als in de regiogemeenten tezamen
 - Ook in regiogemeenten daling aantal banen tot net onder de 100.000
 - Daling van het aantal banen in Arnhem eerder ingezet (vanaf 2010), in de regiogemeenten was er nog groei tot 2013
 - Arnhem heeft een regionale werkgelegenheidsfunctie: een kwart van de banen bij Arnhemse bedrijven wordt bezet door mensen uit de regiogemeenten
- 5. Arnhem t.o.v. Nederland en 100.000-plus gemeenten**
 - Werkgelegenheid in Arnhem daalt in periode 2013-2014 sterker dan landelijk, ook vergeleken met 100.000-plusgemeenten

[Lees verder \(click hier\)](#)

[Lees verder \(click hier\)](#)

Arbeidsmarkt

- 6. Werkloosheid**
 - Werkloosheid in Arnhem hoog t.o.v. landelijk en 100.000-plusgemeenten
 - Vooral hoge werkloosheid onder laagopgeleiden en niet-westerse allochtonen
- 7. Middellange termijn perspectief Gelderland**
 - Werkgelegenheidsontwikkeling blijft achter bij de groei beroepsbevolking
 - Werkloosheid zal blijven stijgen
- 8. Discrepancie op de arbeidsmarkt**
 - Arbeidsmarkt voor elementaire en lagere beroepen ongunstig
 - Arbeidsmarkt voor middelbare beroepen is neutraal
- 9. Trickle down: verdringing op de arbeidsmarkt**
 - Hoogopgeleiden in Arnhem genereren banen voor laagopgeleiden
 - Veel concurrentie uit de regio voor banen voor laagopgeleiden
 - Hogeropgeleiden werken beneden hun opleidingsniveau en verdringen middelbaar en laagopgeleiden
 - Effect: hoge werkloosheid laagopgeleiden in Arnhem

[Lees verder \(click hier\)](#)

[Lees verder \(click hier\)](#)

[Lees verder \(click hier\)](#)

[Lees verder \(click hier\)](#)

ONTWIKKELING ZZP-ers EN AANTAL BEDRIJFSVESTIGINGEN

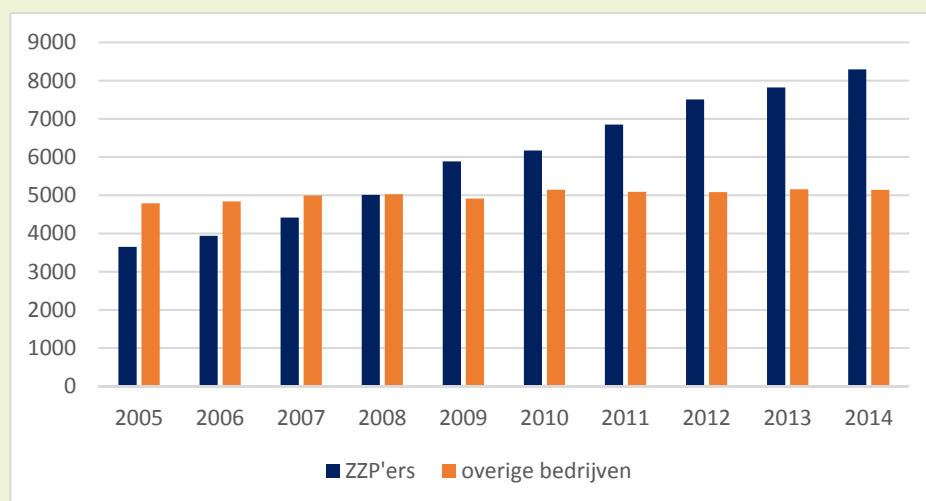
Hoewel in Arnhem het belang van de ZZP-ers in termen van werkgelegenheid beperkt is (8% van de totale werkgelegenheid), leveren zij een belangrijke bijdrage aan de sociaal- economische dynamiek. Door het inzetten van arbeidscapaciteit en persoonlijke vaardigheden voorziet de ZZP-er in behoeften en in het eigen levensonderhoud. Daarnaast kan het ZZP-schap leiden tot een reductie van uitkeringslasten en een hogere arbeidsparticipatie. Het biedt mogelijkheden aan uitkeringsgerechtigden om, via het verrichten van betaalde arbeid, deel te nemen aan de samenleving en op deze wijze in een inkomen te voorzien.

Uit onderzoek blijkt dat kleine bedrijven relatief veel werkgelegenheid genereren en in belangrijke mate zorgen voor de groei van het bruto binnenlands product (bbp). Ze hebben een specifieke bijdrage in het proces van innovatie: kleine bedrijven produceren in absolute zin minder innovaties dan grotere bedrijven, maar leveren wel een grote bijdrage aan de commercialisering van innovaties. Uit recent onderzoek blijkt dat de voordelen van ondernemerschap met name op het terrein van werkgelegenheid vooral toegeschreven kunnen worden aan een kleine groep van snel groeiende bedrijven. Wat de creatie van werkgelegenheid door ZZP-ers betreft, kan verder worden gewezen op spin-off-effecten in de bedrijven waarvoor ZZP-ers werkzaam zijn.

Uit: Sociaal economische betekenis van ZZP-ers (SER)

Van de bijna 13.500 bedrijfsvestigingen in Arnhem bestaat ruim 60% uit ZZP-ers¹.

De ontwikkeling van het aantal ZZP-ers draagt voor een belangrijk deel bij aan de groei van het aantal bedrijfsvestigingen in Arnhem. Vooral vanaf 2008 is het aantal ZZP-ers in Arnhem sterk gegroeid van ca. 5.000 in 2008 tot 8.300 in 2014.

Figuur 1: Aantal bedrijfsvestigingen in Arnhem, 2005-2014

Bron: PWE, peildatum 1 april

Het aandeel ZZP-ers is in Arnhem bovengemiddeld in de sectoren Cultuur, recreatie & sport, de bouw, Informatie & communicatie, Advisering & Onderzoek, Onderwijs en overige dienstverlening.

In absolute zin zijn de meeste ZZP-ers te vinden in de sectoren:

Advisering & onderzoek	2278
Gezondheidszorg & welzijn	983
Cultuur, recreatie & sport	940
Handel	873
Informatie & communicatie	664
Bouw	613
Overige dienstverlening	451

¹ ZZP-ers: bedrijven waar één persoon 12 uur of meer per week werkt.

ONTWIKKELING WERKGELEGENHEID ARNHEM

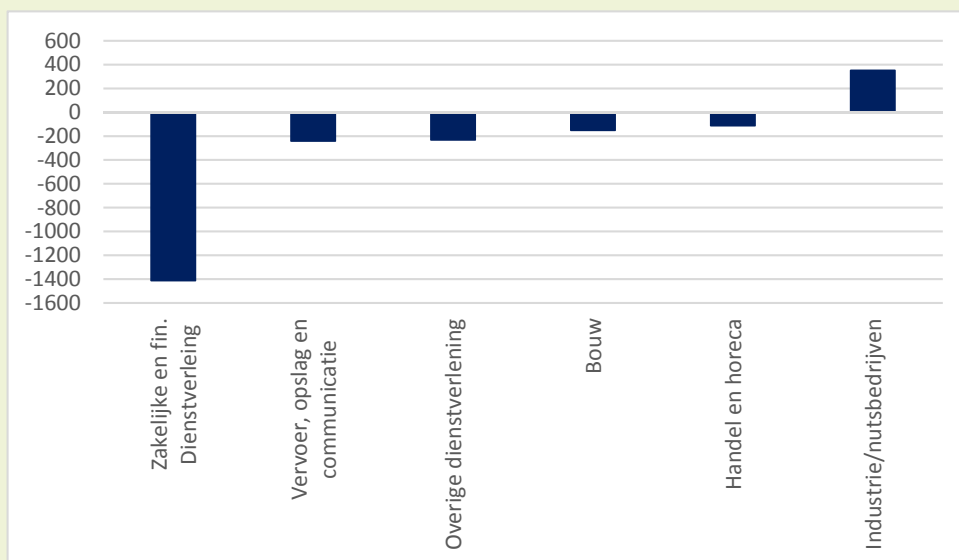
Arnhem

Anno 2014 werken ruim 99.000 personen bij Arnhemse bedrijven. Dit is ca. 1.800 personen minder dan in 2013 (-1,8%). Vanaf 2005 groeide de werkgelegenheid in Arnhem, sinds 2010 is er sprake van een daling die tot nu toe doorzet.

Dynamiek

De ontwikkeling van de werkgelegenheid is het resultaat van de dynamiek in het bedrijfsleven: nieuwe bedrijven vestigen zich in Arnhem, bedrijven worden opgeheven, gaan failliet of vertrekken uit Arnhem en bestaande bedrijven groeien of krimpen als gevolg van reorganisaties en economische recessie.

Door vertrek, opheffingen en faillissementen zijn er ca. 4.300 banen verdwenen. Dit verlies wordt niet gecompenseerd door vestiging van nieuwe bedrijven waardoor er ca. 3.750 banen bij kwamen. Door vestiging en vertrek van bedrijven zijn er per saldo 570 banen minder. Daarnaast verdwenen er ca. 1.250 banen bij bestaande bedrijven. Dit verlies van banen komt vooral op conto van de grote(re) bedrijven¹. Bij deze bedrijven bedroeg de daling van de werkgelegenheid -2,7% met name in de bouw en zakelijke en financiële dienstverlening. Bij de kleine(re) bedrijven was er sprake van groei: 3,4% met name in de overige dienstverlening en bouw.

Figuur 2: Toe- en afname werkgelegenheid absoluut, 2013-2014

Bron: PWE

De grootste klappen vielen in de zakelijke en financiële dienstverlening (-1.410 banen): in de zakelijke dienstverlening bij schoonmaakbedrijven en beveiliging, in de financiële sector door reorganisaties. In de sector vervoer, opslag en communicatie gingen 240 arbeidsplaatsen verloren, bij de overige dienstverlening gingen 230 banen verloren. Onder de overige dienstverlening valt de gezondheids- en welzijnszorg waar door o.a. verandering in het zorgstelsel, bezuinigingen en reorganisaties 430 banen verloren zijn gegaan, vooral bij de thuiszorgorganisaties. De daling van de werkgelegenheid wordt enigszins getemperd door de groei bij de industrie en de nutsbedrijven (+350 banen).

¹ Bedrijven met 5 of meer arbeidsplaatsen.

ECONOMISCHE AGENDA ARNHEM

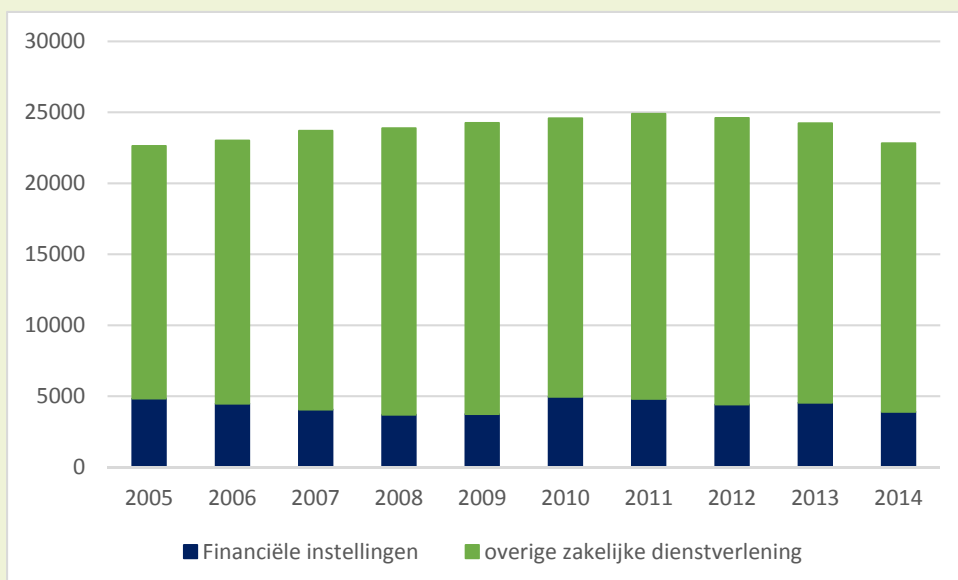
Economische agenda Arnhem

In de economische agenda Arnhem worden de zakelijke dienstverlening, zorg en welzijn en toerisme en vrije tijd als sterke sectoren voor Arnhem genoemd. Mode en vormgeving en Energie en Milieutechnologie zijn kansrijke sectoren.

Sterke sectoren

Zakelijke dienstverlening

De zakelijke dienstverlening (waartoe ook de financiële instellingen behoren) is de grootste werkgelegenheidssector in Arnhem met 4.100 bedrijven en 23.000 banen, goed voor 23% van de totale werkgelegenheid in Arnhem. Bijna 2/3 van de bedrijven in deze sector bestaat uit ZZP-ers. De sector groeide tot 2011. Vanaf 2012 zien we de werkgelegenheid dalen. In het afgelopen jaar is de werkgelegenheid in deze sector met 6,2% gedaald: 1.400 banen gingen verloren. Vooral de financiële instellingen werden hard getroffen, -16%. De werkgelegenheid in de totale sector is anno 2014 terug op het niveau van 2005.

Figuur 3: Werkgelegenheid financiële instellingen en overige zakelijke dienstverlening Arnhem, 2005-2014
Bron: PWE, peildatum 1 april

Zorg en Welzijn

De sector zorg en welzijn¹ is met ruim 1.800 bedrijven en ruim 20.000 banen de op een na grootste sector in Arnhem en is goed voor 20% van de totale werkgelegenheid in Arnhem. De sector bestaat voor bijna 60% uit ZZP-ers.

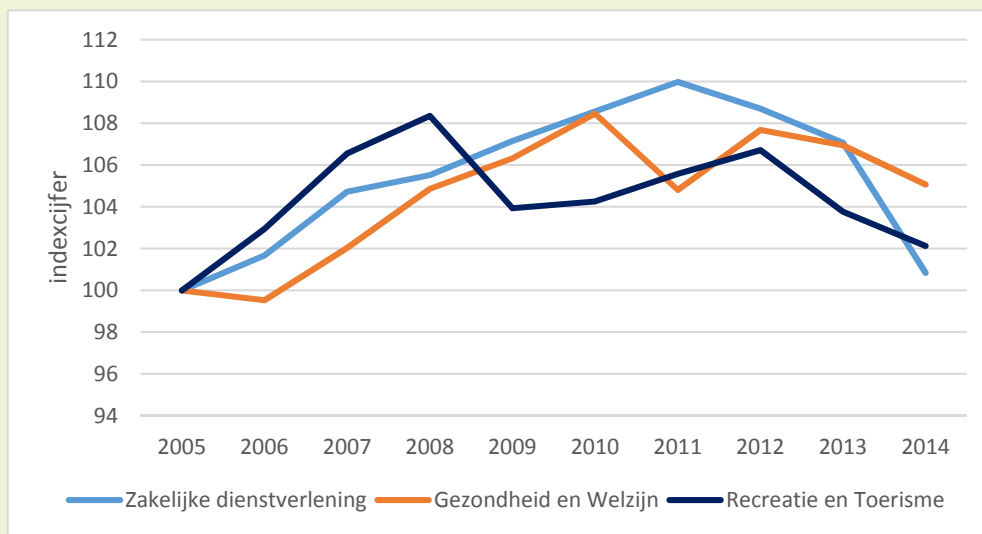
Na de groeiperiode in het begin van deze eeuw is de werkgelegenheid in deze sector vanaf 2010 dalende. Vooral in de welzijnssector zijn er in het afgelopen jaar veel banen verloren gegaan (-770) bij thuiszorgorganisaties (o.a. door veranderingen in het zorgstelsel, bezuinigingen en reorganisaties). Hiertegenover staan wel veel nieuwe eenmansbedrijven/ZZP-ers in de zorg en kinderopvang maar zij kunnen het verlies aan banen bij de grote organisaties niet compenseren.

¹ Zorg en welzijn volgens de ruime definitie incl. producenten, handel en research gerelateerd aan zorg en welzijn.

Recreatie en toerisme

Recreatie en toerisme is met ruim 1.300 bedrijven en ruim 6.200 banen goed voor ca. 6% van de Arnhemse werkgelegenheid. Deze sector bestaat voor ongeveer de helft uit ZZP-ers/eenmansbedrijven. Het aantal bedrijven is, mede door de opkomst van het aantal ZZP-ers, de laatste jaren gegroeid met name bij sport en cultuur. In het afgelopen jaar (2013-2014) heeft evenwel bijna 10% het bedrijf beëindigd of is verhuisd naar een gemeente buiten Arnhem. Vooral in de horeca zijn, door bedrijfsbeëindigingen, banen verloren gegaan. Bij de bestaande bedrijven is werkgelegenheid verloren gegaan in de horeca en sportsector.

Het aandeel in de Arnhemse werkgelegenheid is in de loop van de jaren vrij stabiel gebleven. Figuur 4 laat wat schommelingen zien. In de periode 2008-2009 was de daling vooral van administratieve aard¹.

Figuur 4: Indexcijfers werkgelegenheid sterke sectoren 2005-2014
Bron: PWE, peildatum 1 april

Kansrijke sectoren

Mode en vormgeving

Mode en vormgeving is met ongeveer 1.300 bedrijven en 4.200 banen goed voor 4% van de Arnhemse werkgelegenheid. Naast enkele grote(re) bedrijven bestaat bijna 60% van de bedrijven in deze sector uit ZZP-ers. Het aantal bedrijven in deze sector is, o.a. door de groei van het aantal ZZP-ers, sterk gegroeid. Vooral het aantal bedrijven in ontwerp en vormgeving is sterk gegroeid. Ondanks de groei van het aantal vestigingen zijn er in het afgelopen jaar bijna 200 banen verloren gegaan (-4,3%).

Energie en milieutechnologie

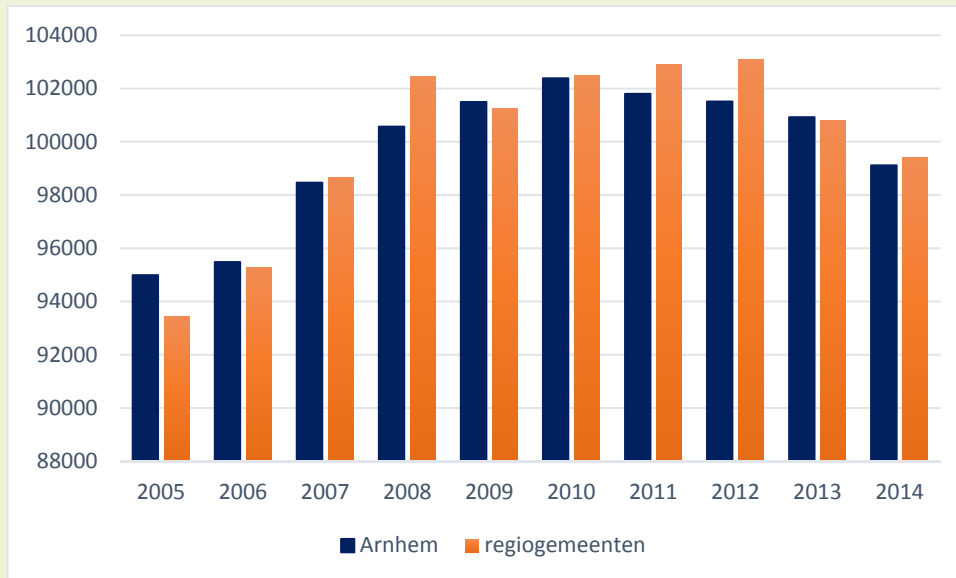
De EMT-sector is met bijna 500 bedrijven en 7.500 banen goed voor 8% van de Arnhemse werkgelegenheid. De sector wordt gedomineerd door enkele grote bedrijven met name in de energie en research. Daarnaast bestaat 55% van de bedrijven uit ZZP-ers/eenmansbedrijven. Na fusies/reorganisaties, in de periode 2008-2009, is de werkgelegenheidsontwikkeling in deze sector vrij stabiel. Het afgelopen jaar is er sprake van een lichte groei (+0,6%).

¹ Vrijwilligers/uitzendkrachten werden voorheen meegeteld bij een evenementenbedrijf.

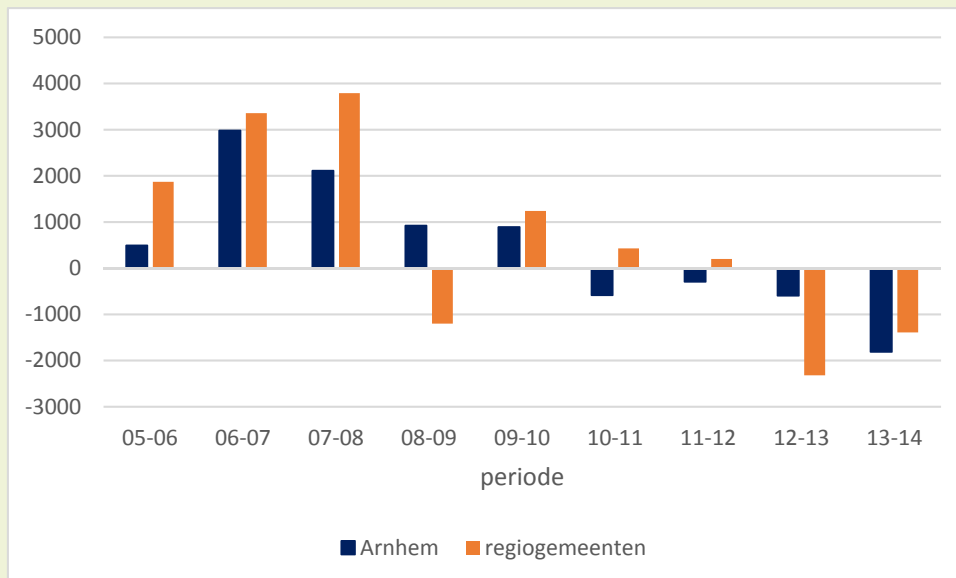
ARNHEM IN BREDER PERSPECTIEF

Arnhem en de regio

De werkgelegenheid in Arnhem is ongeveer even groot als de werkgelegenheid in de regiogemeenten¹. Door de jaren heen zien we wat schommelingen optreden waarbij de werkgelegenheid zowel in Arnhem als in de regiogemeenten tussen de 100.000 en 102.000 ligt. Tot 2014: in dat jaar zakt de werkgelegenheid, zowel in de regiogemeenten als in Arnhem, onder de 100.000-grens.

Figuur 5: Werkgelegenheid Arnhem en de regiogemeente, 2005-2014
Bron: PWE, peildatum 1 april

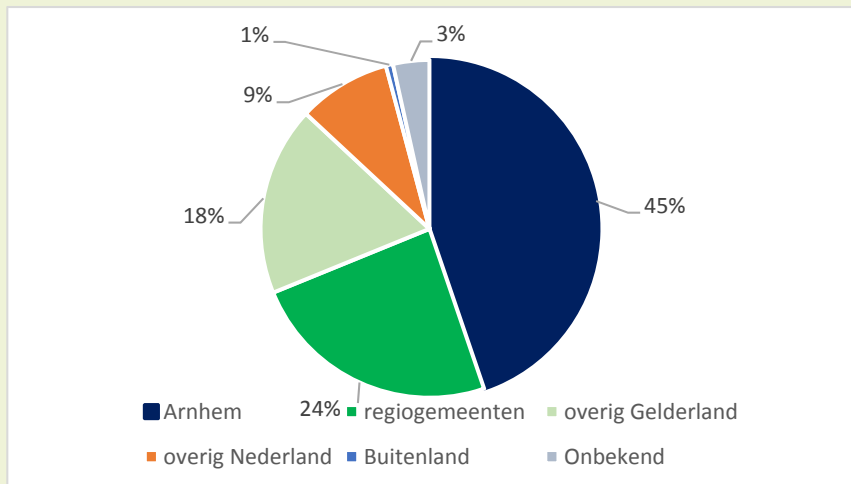
Figuur 6: Toe- en afname werkgelegenheid t.o.v. voorgaande jaar, Arnhem en regiogemeenten abs.
Bron: PWE

¹ Regiogemeenten: Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar.

ARNHEM IN BREDER PERSPECTIEF

Werkgelegenheidsfunctie Arnhem voor de regio

Arnhem heeft voor de regio een belangrijke werkgelegenheidsfunctie. Bijna een kwart van de banen bij Arnhemse bedrijven wordt bezet door mensen uit de regiogemeenten (zie figuur 7). De inkomende pendel vanuit de regiogemeenten is bijna drie keer zo groot als de pendel vanuit Arnhem naar de regiogemeenten. Nog niet de helft van de banen bij Arnhemse bedrijven wordt door Arnhemers bezet. Ook vanuit de overige gemeenten uit Gelderland en vanuit de rest van Nederland is er een aanzienlijke inkomende pendelstroom (18% en 9%).

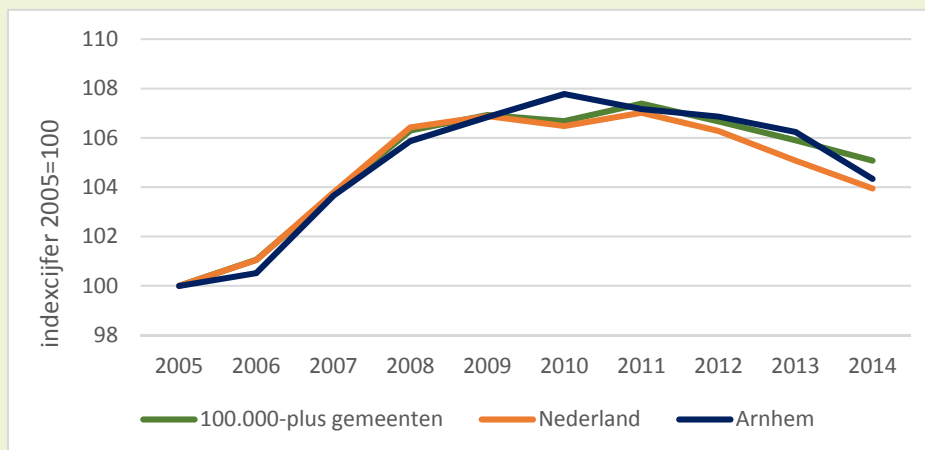

Figuur 7: Inkomende pendel bij Arnhemse bedrijven, 2014
Bron: PWE 2014

Arnhem ten opzichte van Nederland en 100.000-plus gemeenten

De ontwikkeling van de werkgelegenheid in Arnhem laat in de periode 2005-2009 eenzelfde stijgende trend zien als landelijk en in de 100.000-plusgemeenten. In Arnhem groeit de werkgelegenheid door tot 2010, met name door werkgelegenheids groei bij nutsbedrijven, terwijl er landelijk en in de 100.000-plusgemeenten sprake is van een daling.

In de afgelopen periode 2013-2014 is de daling van de werkgelegenheid in Arnhem sterker dan landelijk en in de 100.000-plus gemeenten. In Arnhem is vooral in de collectieve sector (overheid, onderwijs, zorg en welzijn) de werkgelegenheid relatief sterk gedaald. Gezien de grote omvang van deze sector in Arnhem is het effect op de totale werkgelegenheid groot.

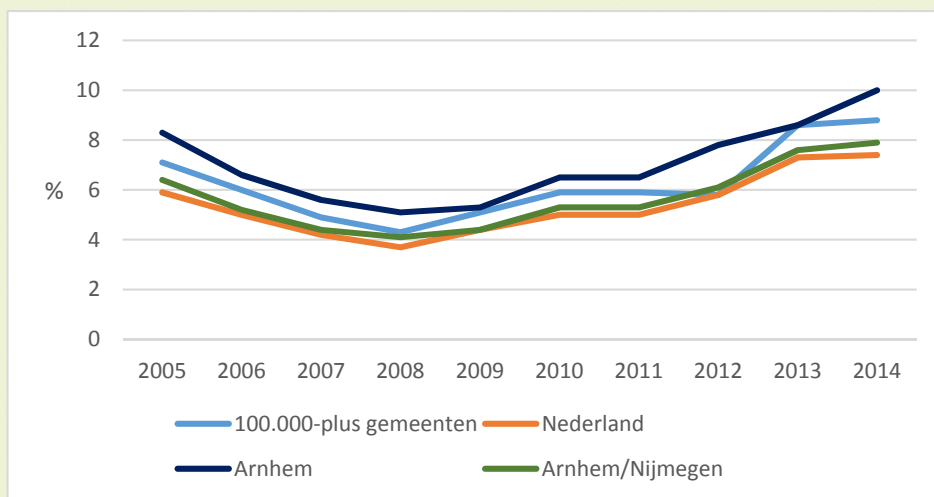
Figuur 8: Ontwikkeling werkgelegenheid Arnhem, Nederland en 100.000-plusgemeenten, indexcijfers
Bron: LISA

ARBEIDSMARKT

WERKLOOSHEID

Arnhem heeft een hoog werkloosheidspercentage, 10% in 2014.

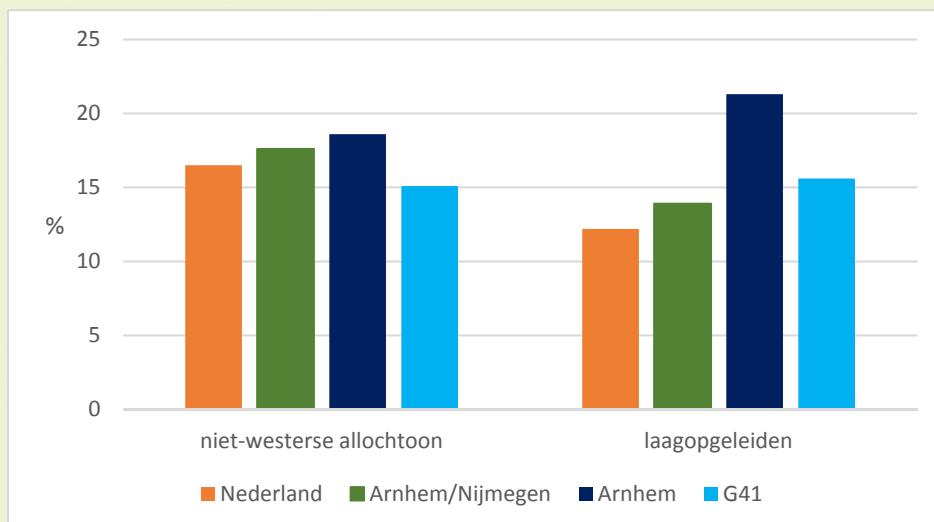
Ten opzichte van de 100.000-plus gemeenten, Nederland en de regio Arnhem/Nijmegen is de werkloosheid in Arnhem hoog. Terwijl de werkloosheid landelijk en in de 100.000-plusgemeenten in 2014 afvlakt, stijgt de werkloosheid in Arnhem nog (zie figuur 9).

Figuur 9: Ontwikkeling werkloosheid Arnhem, 100.000-plusgemeenten, Nederland en regio Arnhem/Nijmegen, 2005 - 2014

Bron: CBS

Arnhem heeft een hoog werkloosheidspercentage onder laagopgeleiden: 21%. Ook is het werkloosheidspercentage onder de allochtone beroepsbevolking hoog, met name onder de niet-westerse allochtonen (zie figuur 10). Maar ook onder de autochtone beroepsbevolking is het werkloosheidspercentage in Arnhem relatief hoog, 8,3% ten opzichte van landelijk 6,1% en de 100.000-plusgemeenten 6,7%.

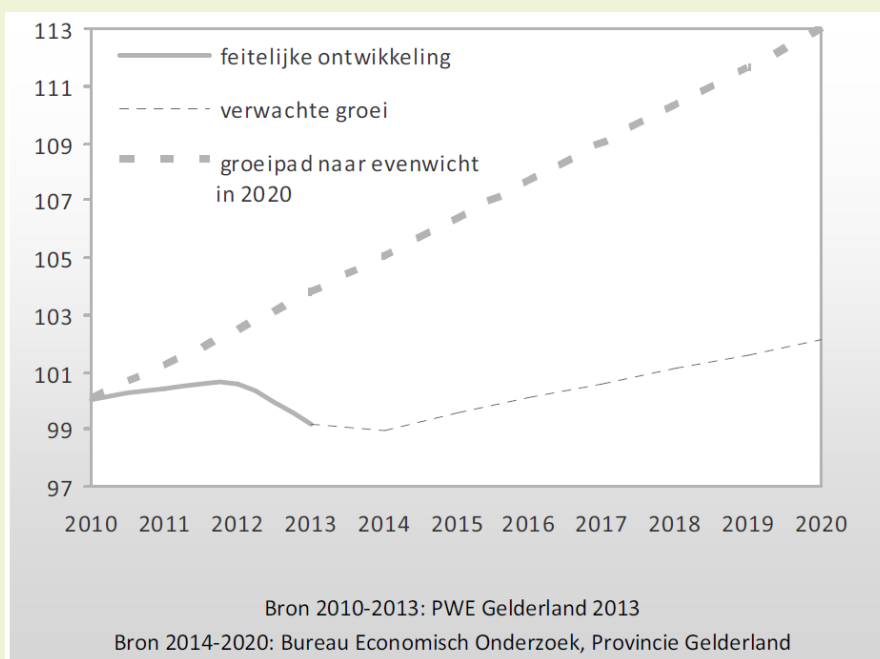
Figuur 10: Werkloosheidspercentage Arnhem, Nederland, 100.000-plus gemeenten en regio Arnhem/Nijmegen, 2014

Bron: CBS

Middellange termijn perspectief Gelderland¹

Hoewel door demografische ontwikkelingen de potentiële beroepsbevolking (15-64-jarigen) in Gelderland tot 2040 zal dalen, zal de beroepsbevolking tot 2021 nog doorgroeien met gemiddeld 1% per jaar. Dit is het gevolg van de nog steeds toenemende arbeidsparticipatie van vrouwen, de wijziging van de AOW-leeftijd en wijzigingen van de VUT en arbeidsongeschiktheidsregelingen. In de periode na 2021 zal de beroepsbevolking geleidelijk afnemen met 0,5% per jaar.

Gegeven de vooruit berekende trendmatige groei van de beroepsbevolking is een jaarlijkse banengroei van 1,9% nodig om in 2020 evenwicht op de arbeidsmarkt te bereiken¹. Gezien de huidige conjuncturele vooruitzichten wordt de Gelderse werkgelegenheidsgroei in de komende jaren echter geraamd op niet meer dan 0,5%.

In bovenstaande grafiek wordt zichtbaar dat de feitelijke werkgelegenheidsontwikkeling tot 2020 achterblijft bij de benodigde werkgelegenheidsontwikkeling om evenwicht op de arbeidsmarkt te bereiken. De verwachting is dat hierdoor de werkloosheid op middellange termijn zal stijgen.

Ook voor de lange termijn (na 2020) zal de banengroei laag tot negatief zijn. Hoewel de groei van de beroepsbevolking langzaam afneemt en stabiliseert zal er nog steeds sprake zijn van een ruime arbeidsmarkt d.w.z. dat er meer werkzoekenden zijn dan dat er werk is c.q. banen zijn.

Geconcludeerd kan worden dat het kwantitatieve arbeidsaanbod vooralsnog ruim voldoende is. Kwalitatieve aansluitingsproblemen zijn op dit moment een groter knelpunt. Ook op dat punt is het evenwicht nog ver te zoeken (zie discrepantie analyse).

¹ Bron: Ruim voldoende, het Gelderse arbeidspotentieel tot 2050, Provincie Gelderland, BEO, april 2014

DISCREPANTIE OP DE ARBEIDSMARKT

Discrepantie analyse Gelderland 2013 - 2017¹

Uit de discrepantieanalyse Gelderland 2013-2017 blijkt dat er sprake is van een kwalitatieve discrepantie. Voor de subregio Arnhem is de arbeidsmarkt voor elementaire, lagere en middelbare beroepen behoorlijk ruim d.w.z. er zijn meer werkzoekenden dan dat er werk is. Dit wordt uitgedrukt in de zogenaamde krapte-index. Deze laat zien dat de arbeidsmarkt voor elementaire beroepen het ongunstigst is en blijft. Voor de lagere beroepen is de arbeidsmarkt eveneens ongunstig. Alleen bij lagere beroepen voor (para)medici en bij de middelbare beroepen voor transport en (para)medici is er sprake van krapte d.w.z. dat er meer werk is in deze beroepen dan dat er werkzoekenden zijn. Door de toename van m.n. de vervangingsvraag en bij een stabilisatie van het onbenutte aanbod zal de ruimte op de arbeidsmarkt in 2017 iets afnemen. Voor de middelbare beroepen is er sprake van een 'neutrale' arbeidsmarkt.

	2013	2014	2017
Totale vraag	11.020	10.240	12.750
w.v. vervangingsvraag	6.890	7.400	8.540
uitbreidingsvraag	4.130	2.840	4210
Totaal onbenut arbeidsaanbod	20.220	21.460	21.640
w.v. NWW-ers	16.540	17.450	17.000
Schoolverlaters	2.390	2.440	2.590
Overig aanbod	1.290	1.570	2.050
Krapte-index			
Elementaire beroepen	0,34	0,29	0,33
Lagere beroepen	0,47	0,41	0,48
Middelbare beroepen	0,73	0,66	0,83
Krapte-index totaal	0,54	0,48	0,58

Tabel: Discrepantie arbeidsmarkt elementaire, lagere en middelbare beroepen subregio Arnhem

Bron: Discrepantieanalyse Gelderland 2013-2017

Krapte-index: verhouding tussen vraag en aanbod, ofwel het aantal openstaande arbeidsplaatsen per werkzoekende

0 - 0,8: ruime arbeidsmarkt d.w.z. er zijn meer werkzoekenden dan werk

0,8 - 1 : neutrale arbeidsmarkt

Hoger dan 1,2: krappe arbeidsmarkt d.w.z. er is meer werk dan werkzoekenden

Beroepsgroepen

Elementaire beroepen: laag of ongeschoold werk, basisonderwijs

Lagere beroepen: VMBO, MBO 1,2

Middelbare beroepen: MBO 3,4

¹ Bron: Discrepantie analyse Gelderland 2013 -2017, CAB Groningen

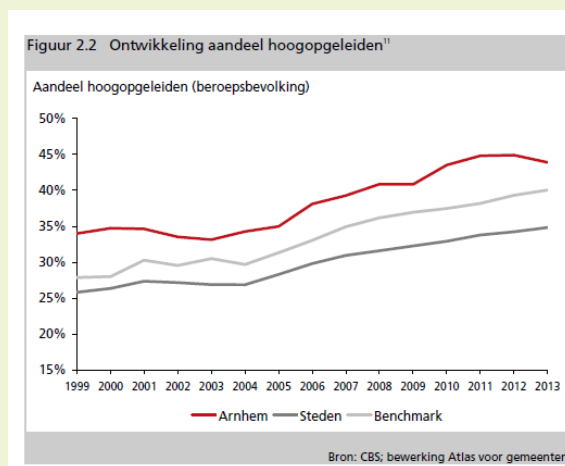
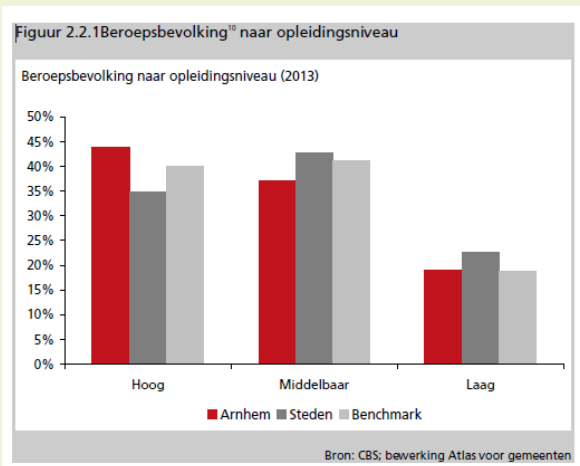
Trickle down in Arnhem

Platform31 en Atlas voor gemeenten hebben een studie uitgevoerd naar het effect van hoogopgeleiden op de werkgelegenheid voor laagopgeleiden het zogenaamde 'trickle down'-effect.

Vooraf voor hoogopgeleiden is de aantrekkingskracht van steden groot. De gedachte is dat hoogopgeleiden o.a. door bestedingseffecten ook werkgelegenheid generen voor laagopgeleiden. De kansen op de arbeidsmarkt voor laagopgeleiden zouden vergroot worden in steden die veel hoogopgeleiden aan zich weten te binden. Hierdoor zou de werkloosheid onder laagopgeleiden in deze steden laag moeten zijn. Dat de praktijk weerbarstiger is laat deze studie zien. Ook in de meest aantrekkelijke steden in ons land is de werkloosheid onder laagopgeleiden nog behoorlijk hoog.

Hoe ziet het er voor Arnhem uit?

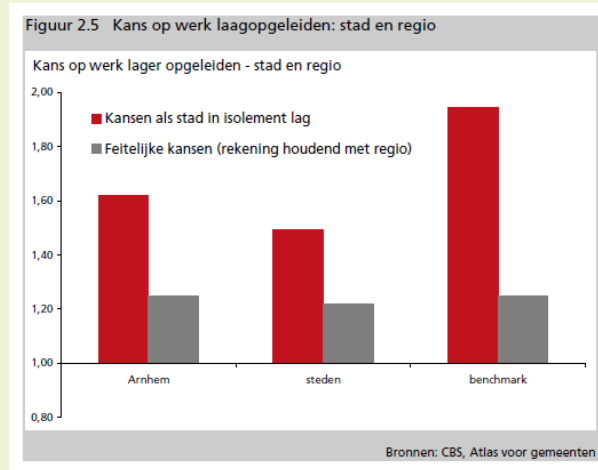
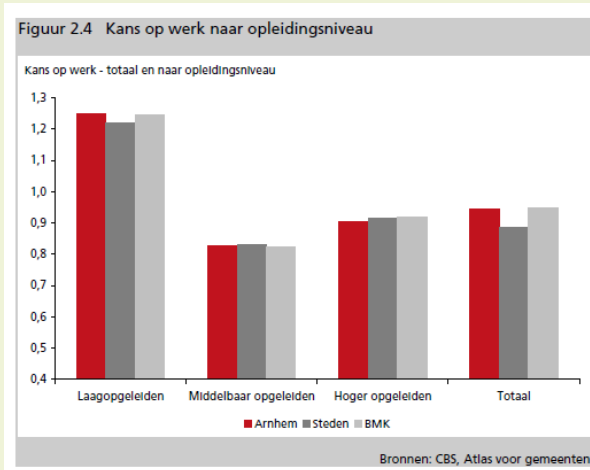
Arnhem is een relatief aantrekkelijke stad voor hoogopgeleiden. Het aandeel hoogopgeleiden is met 44% groter dan het gemiddelde van Nederlandse steden en dit aandeel is de afgelopen jaren toegenomen (zie figuur 2.2 en 2.3).

Becijferd is dat in Arnhem honderd extra hoogopgeleiden zorgen voor bijna 10 extra banen voor laagopgeleiden. Op basis van een doorberekening van dit trickle down effect betekent dit voor Arnhem dat in 2013 ruim 1.100 banen voor laagopgeleiden te danken zijn aan de toename van het aantal hoogopgeleiden in de stad in de jaren ervoor. Dat is bijna 5% van alle banen voor laagopgeleiden.

Benchmarksteden: Delft, Haarlem, Leeuwarden en Zaanstad.

De kans op werk voor laagopgeleide Arnhemmers is groter dan gemiddeld in de Nederlandse centrumsteden en iets groter dan in de benchmarksteden¹. Voor middelbaar en hoogopgeleiden is de kans op werk in Arnhem daarentegen iets kleiner dan gemiddeld (fig. 2.4)

Desondanks ligt in Arnhem het werkloosheidspercentage onder laagopgeleiden met 13% hoger dan in de Nederlandse steden gemiddeld (9,6%).

Wat verklaart de hoge werkloosheid onder laagopgeleiden in Arnhem?

Voor een deel komt dat doordat er in de omgeving van Arnhem veel laagopgeleiden wonen en daar juist relatief weinig banen voor laagopgeleiden zijn. De arbeidsmarkt werkt regionaal. Hierdoor is er concurrentie van laagopgeleiden van buiten Arnhem naar banen voor laagopgeleiden bij het Arnhemse bedrijfsleven. Het effect op de kansen voor laagopgeleiden inwoners van Arnhem is groter dan gemiddeld in de centrumsteden. Dit effect is nog groter ten opzichte van de benchmarksteden (figuur 2.5).

Daarnaast is er sprake van verdringing doordat hoogopgeleiden onder hun niveau werken. De mate van verdringing is in Arnhem hoger dan gemiddeld in Nederlandse steden (maar niet hoger dan in de benchmarksteden). Relatief veel banen voor laagopgeleiden worden ingevuld door middelbaar of hoogopgeleiden.

Als de stad als een gesloten arbeidsmarkt zou functioneren, zouden er voor iedere laagopgeleide 1,6 banen zijn waarvoor geen of een lage opleiding vereist is. Door de feitelijke regionale werking: concurrentie vanuit de regio en verdringing van laagopgeleiden door hogeropgeleiden, ontstaat er een tekort aan banen voor laagopgeleiden. Er is een tekort van 0,68 banen voor iedere laagopgeleide.

Beide verschijnselen, concurrentie van laagopgeleiden uit de regio én verdringing door hoger opgeleiden, verklaren voor een deel de hoge werkloosheid onder laagopgeleiden in Arnhem.

Aanvullende verklaringen liggen in de kenmerken van de bevolking. Het aandeel niet-westerse allochtonen en laagst opgeleiden in de laagopgeleide bevolking in Arnhem is groter dan gemiddeld in de Nederlandse steden en in de benchmarksteden. Arnhem heeft meer studenten ten opzichte van de laagopgeleide beroepsbevolking dan gemiddeld waardoor verdringing optreedt doordat studenten een (al dan niet zwarte) bijbaan hebben waarvoor geen of een lage opleiding vereist is. Bovendien is het aandeel eenoudergezinnen en het aandeel sociale huurwoningen in Arnhem iets groter dan gemiddeld, wat ook bijdraagt aan een hogere werkloosheid onder laagopgeleiden.

Voor verdere informatie kunt u mailen naar statistiek@arnhem.nl